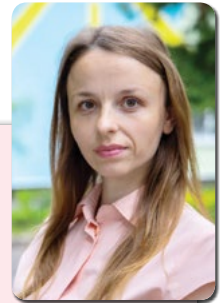

ДАЙТЕ
ПРОЧИТАТИ
БАТЬКАМ!

СЕКСУАЛЬНА ОСВІТА: чи знайдеться їй місце в системі освіти дошкільнят?

*Анна ТРИСТАН,
директорка, ЗДО “Сонечко”,
м. Пуяртин, Полтавська обл.*

Коли варто починати сексуальну освіту дітей? Як правильно відповісти на запитання: “Як я з’явився / з’явилася на світ?”. З якими основними правилами слід ознайомити дошкільнят, аби захистити їх від сексуального насилля? Відповіді на ці та інші актуальні питання — у пропонованій статті.

Сексуальна освіта — це не про секс

Пам’ятаєте старий жарт про те, що в Радянському Союзі сексу не було? У незалежній Україні він нібито є, але про нього незручно говорити.

У соціальних мережах нині жваво обговорюються питання запровадження сексуального виховання в закладах освіти: з якого віку починати, про що розповідати, про що краще промовчати. Є ті, хто вважає, що з дітьми слід говорити про все і з раннього віку, ті, хто переконаний, що краще розказати пізніше і не все, і навіть ті, хто вірить: коли дитина виросте, вона “сама про все дізнається”. На жаль, переважна частина суспільства досі вважає, що сексуальна освіта дітей обов’язково передбачає відверті розмови про секс. Насправді ж ідеться про інше.

Сексуальна, або статевая (англ. *sex* — *стать*), освіта — це набуття знань та уявлень про своє тіло, здоров’я, фізіологічні особливості, зовнішній вигляд, безпеку (зокрема захист від насилля), красу стосунків, повагу до протилежної статі, формування відповідального ставлення до свого життя та здоров’я, уміння говорити “ні”, прийняття власного Я тощо.

Дослідження свідчать: сексуальна освіта сприяє зменшенню числа випадків підліткової вагітності, сексуального насилля, запобігає поширенню захворювань, що передаються статевим шляхом. Але тоді, коли дорослі не соромляться говорити з дітьми про важливі речі з раннього віку.

Дитячі садки можуть і повинні стати партнерами та помічниками батьків у статевому вихованні дошкільнят. Головне — спиратися на *вікові та психологічні особливості дітей*, їхню здатність сприймати знання з цієї сфери життя.

Про що можна і варто говорити з дитиною у віці 3–5 років?

Відповідь знаходимо в БКДО.

- ♦ Дитина усвідомлює, що **людина народжується** (зверніть увагу — її не приносить лелека і не знаходять у капусті). Має елементарне уявлення про **статеву приналежність**, орієнтується в **ознаках своєї статевої приналежності**.
- ♦ Дитина диференціює поняття “безпечне” і “небезпечне”, усвідомлює важливість безпеки життєдіяльності. Знає правила поведінки з незнайомими людьми.

“Звідки я взявся?”

Дитяче запитання “Звідки беруться діти?” цілком природне. Його не треба боятися, відмахуватися від нього: “Ти ще малий(ла)”, “Підростеш — дізнаєшся”. І в жодному разі не слід докоряти дитині: “Ти де про це почув(ла)? Ось я тобі..!”. Якщо ляяти дитину за такі запитання, вона подумає, що спитала про щось непристойне, ганебне і неприродне, що може спричинити серйозні проблеми в дорослому житті. Це добре, що дитина звернулася із цим питанням до батьків чи педагогів. Завдання дорослих — підготуватися до розмови. У наш час є відповідні книжки та невеликі мультфільми на цю тему.

Дитина має право знати правду. Байки на кшталт “знайшли в капусті”, “купили в магазині” — не вихід. Сучасних дітей такими байками не обдуриш, бо вагітних жінок вони зустрічають на вулицях, бачать у мультфільмах, а в продажу є відповідні ляльки. Ці *відмовки лише підривають довіру малюка до дорослих*, адже рано чи пізно він однак про все дізнається.

ВСТИГНІТЬ

**ПЕРЕДПЛАТИТИ ЖУРНАЛИ
НА II ПІВРІЧЧЯ
ЗА СТАРИМИ ЦІНАМИ!***

НА ПОШТІ

74140	“Дошкільне виховання”	45, ⁷⁵ грн
40296	“Палітра педагога”	34, ⁶⁰ грн
40295	“Джміль”	45, ⁷⁵ грн

НА САЙТІ JMIL.COM.UA

“Дошкільне виховання”	43, ⁵⁰ грн
“Палітра педагога”	32, ⁰⁰ грн
“Джміль”	44, ⁵⁰ грн

* У Каталозі Укрпошти на II півріччя вартість видань буде вищою.

**Комплект “ДВ”, “ПП”, “Джміль” –
дієва допомога кожному педагогу**

ЩОМІСЯЦЯ!